ޚުލާޞާ

ގަވާއިދު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން. (01.08.2010)

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

ގަވާއިދު ކޮމިޓީ އަށް ވަޑައިގެންނެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ. މިއަދު ކޮމިޓީ އަށް ވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު. ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުފީދު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލްފާޟިލް، އަހްމަދު މުޙައްމަދު. ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހަސަން. ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ލަޠީފް، އަދި ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުތުލިބު. އާދެ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކޮމިޓީގެ އެޖެންޑާގައި މިހުރީ ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 1 އަދި 2 ގައި ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދުތަކާ ގުޅޭ ޤާނޫނުތަކާއި އެކުލަވާލުމުގެ މަސައްކަތް އިޞްލާޙުތަކުގެ މަސައްކަތް އެބަހުރި ޖަދުވަލު އާޚިރުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށް ގުޅޭ ތަކެތި އެކަމާ ބެހޭ ބަޔާން ނިންމުން. އަޅުގަނޑުމެން އަ ދެމަފި އެންމެ ފަހުން އޮތް ބައްދަލުވުމުގައި ފާހަގަކޮށްލެވުނު ގޮތަށް ގަވާއިދު މި ކޮމިޓީއަށް އިސްލާޙުތަކުގެ ކުރިއަށް މިއަދު މި ކަމަށްބަލައި ވަގުތު ދިނުމުގެ މުހިއްމުކަން އެންމެ ގިނައިން އިޖުރާއީ ގޮތުން ފެށުމަށް މިކަން ނިމުމަކަށް ނައިސް މި އޮތީ އިޞްލާޙުތަކުގެ ބައިތަކުން ބައްދަލުވުން، އަ ބޭފުޅުންގެ ފަސް ބަޔަކު ހުށަހަޅާ ދުވަސް އަދި މި ގާނޫނުތަކުގައި ކުރިއަށް ދަނީ ބައިވެރިވާ ކޮމިޓީތަކުން ދޭ ޚިޔާލުތަކާ ގުޅޭ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބު ދިނުމަށް؟ އަދި މިއާއެކު ކޮމިޓީގައި ސަބް ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލާ މަސައްކަތްކުރުމަށް ވާހަކަ، މި މަސައްކަތާ ގުޅޭ ވަރަށް ކޮންމެ ފަދަ ސުވާލުތަކަށް ބައްލަވާ ޖަވާބު ދެއްވުމަށް ކަޑައަޅާ ޒަމާނީ ފަރާތްތަކުން ލިޔެކިޔުން ބައްދަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުތައް ހުށަހެޅުން އަ ބޭފުޅުންގެ ހާޒިރުގައި ޒަމާނަށް ޖާނަމް މި ބައްދަލުވުން. އިނގޭތޯ، ދެން ބައްދަލުވުމުގެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންނަށް ވަގުތު ދިނުމަށް ކުރާ ބައި ޒަމާނީ މި ބޭފުޅުން ބައިވެރި ކުރެއްވުމަށް ކުރިއަށް ގެންދަވާނީ ވަޑައިގެން އިންނެވި މިއަދު އަ ކުރިއަށް ސަބް ކޮމިޓީގެ ޝަރީއަތް ޢަބްދުﷲ މުޢިއްޒު ވަޑައިގެން އިންނެވި، އަލްއުސްތާޛް ޢަބްދުﷲ މުޢިއްޒު. އިނގޭތޯ، ދެން މި ބޭފުޅުން ކުރިޔަށް ގެންދަވާނީ ދެން އަ ބޭފުޅާ ސާފުކުރައްވައިދެއްވާނެ ކަންތައްތައް. ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތީ ކާބަފަރު)

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ޢަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އަޅުގަނޑު ވަރަށް އިޚްލާސްތެރިކަމާ އެކު ޖުމްހޫރީ ޕާރލަމެންޓުގެ ރައީސް ކަމަށް ވަޑައިގެންނެވި ސްޕީކަރ ޤާސިމް ޢަބްދުﷲ މުޙައްމަދު ދަތުރުބާރާ ދަންނަވަން. ރައީސް ވަރަށް ހިތާމަވުން، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތީ އެދުނު އެދުމުގެ ބަދަލު ކުރުމަށް ގެނައިއްޖެ ފަހު ހުށަހެޅުމަށް ހިއުމަން ރައިޓްސް އާއި ވަކިން ވޯޓު ދިނުމާމެދު ވަރަށް ބޮޑު ބޭނުން ހިތްވަރެއްދޭ ނުކުތާއަކަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. ކުރިޔަށް ވީއްލާ ރަށްޓަކައި ވެސް ޝުކުރިއްޔާ ދަންނަވަން. ރިޕޯޓުގައި މިގައި އަޅުގަނޑުމެން ބެލުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ބިލު ރައީސް ބަލައިގަތުމަށް ހުށަހަޅާ ލުއިތައް މިގޮތުން އެއީ ވަރަށް ބޮޑު ކަމެއް. މިސްރާބު ބަދަލުކުރާ ބައިވެރިވުން ވަނީ ހިންގާ މިގޮތަށް. އަ ބަދަލުކުރާ އިދާރީ ބޭނުމަކީ ދުސްތޫރާއި ޤާނޫނުތައް ގެނެވޭ ގޮތަށް ތަރުތީބުކޮށް އެބަހުރި ވަކިން. ޤާނޫނުއަސާސީ ބަލައިގަތުމަށް ކުރިޔަށް ދެމެހެއްޓުމަށް ރައްޔިތުންގެ މި ބަދަލު ކުރެވޭ މިންވަރު ރައީސް 4/75 ގެ ދަށުން މަސައްކަތް ހިންގޭ ކުރިއަށް ގެންދިޔަ އިދާރާ ހިމެނޭ ފަހުގެ ބާބު ރަށްފުށް މި ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެއް ވެގެން ދިޔައީ ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި ރައްޔިތުން ބަދަލުކުރާ އަ އިހަށް ކުރިޔަށް އިތުރު ބަދަލުތަކާ ޖެހިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެދެނީ. ދޭން މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއް އަދި ކުރީގެ އަ ދެންނެވި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނު ތަރުތީބުކޮށް ގެނެސް ހޮވާ ވަގުތު ހުށަހަޅާ ވަގުތު ހިންގުމުގެ މަސައްކަތް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބާބު ބަދަލުކުރެވޭ ފަދަ ޤާނޫނުތައް ކުރިޔަށް ގެންދަވާ ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު މި ބޭފުޅުން ތަޅުމުގައި ތަރުތީބު ބަދަލު ގެނައުމަށް ބޭނުންވާ ބަދަލުތައް ދެކެން ސަބަބު ހިމެނޭ ތަފާސް ޤާނޫނު އަދި ބަދަލުކުރުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ސްޕީކަރ ޤާސިމް ޢަބްދުﷲ މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމް މެންބަރު. މިހާ އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހެޅިފައި ޤާނޫނީ ބިލުގެ ތަފާސް ތެދު އެއްގަޑިއިރަށް ނުކުތާތަކެއް ހިނގަވަމުން ގެންދަވާ ހުށަހެޅުމެއް. ރިއަލިޓީއަށް ފަހު ބަދަލުކުރާ ބިލު ހުށަހެޅުމަށް. ދެން ޖަލްސާގެ ހިނގަވަމުން ގެންދަވާ ހުށަހެޅުން ހިތަދޫ އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުން. ދެން އަ ހުށަހެޅުމަށް ބަހުސްކުރުމަށް އަދިވެސް ހުށަހެޅުން ނަގާ ރަށްޓަކައި ބާރު ބަދަލުވެގެންދާ ގޮތަށް މި ރަށުގެ މެންބަރުން ދެއްކެވި ވާހަކަތަކުން ބިލު ހަމަ ހުށަހެޅިފަ ހިތަދޫ ހުށަހެޅުމެއް ނުކުރެވުނު. ރިޔާސަތުން ބަދަލުގެ ދެވަނަ ކިޔުން ޖެހޭ ބިލު އެހެންނަމަވެސް، އެކަމަކު މިހާރު ހުށަހެޅިގެން ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނު އެއްކޮށް ހަމަޖެހުމަށް ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ޖަލްސާގެ ހުށަހެޅުމެއް ބިލު ދިރާސާކުރެއްވުމަށް ބަލާ ހުށަހެޅުން ކޮމިޓީއަށް ގޮސް ވޯޓު ހުށަހަޅާ މިއަދު ހުށަހެޅުމެއް. އެހެންނަމަވެސް، ދެން އަ ހުށަހަޅާ ޤާނޫނުތަކުގެ އެއް ބިލު ގެނައުމާ ގުޅޭ ބިލު އަ ޤާނޫނު ބަދަލުގެނެސްގެން ޖަލްސާތަކެއް ހުށަހެޅުން ހިތަދޫ ޤާނޫނުތަކުގެ އެއް ބިލު ކުރިޔަށް ގެންދިޔުމަށް ބަސްބަސް އަ ޤާނޫނު ވާހަކަ ދެއްކުން ވާހަކަދެއްކެވިފައިވާ ބިލު ކަމަށް

އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވުނީ. އެހެންނަމަވެސް، ދެން މިހާރު އޮޅުން ބޭނުން ގަވާއިދެއް ނޫން ކަމަށް މާތްވެގެން ހާ ވިއްކުން ފުރުޞަތު އެއް ގޮތަކަށް ވެސް ނުންނަ ކަމަކަށް ގޮތަކަށް. މިހާރު އެ ގަވާއިދު އޮތް ގޮތުން ވެއްޖެއްޔާ ހަމަ ހާލަތަކަށް ވެސް އެބަ އޮވޭ ކަންތައްތަކެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުރިން އެ ބަހުސްކުރެވުނު ގަވާއިދާ ބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަތައް ދެކެވިގެން ދިޔައިރު އެ ގަވާއިދުގެ ވާހަކަ އެއް އަޅުގަނޑުމެން ނެތީ ކަންތައްތަކެއް އެ ގަވާއިދުން މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރެވިފައި ނެތީ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތައް ކުރަން ޖެހޭ ގޮތް އޮޅުންފިލުވަން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވޭ. ދެން ބޭރުގެ ކަންކަމާ ބެހޭ ވަޒީރު އެ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން އެނގޭ ގޮތްތަކެއް ބަލައިލުމަށް ނިކުންނަވާނެ ކަމަށް ވެސް ހީވޭ.

ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުއްޠަލިބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ދެންމެ ދެއްވި މަޢުލޫމާތަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އަދި ސާފުވެއް ނުވޭ ކަމެއް. އެއީ އަދި ބޭރުގެ މިނިސްޓްރީން އެ ވިދާޅުވި ދެ ގަވާއިދަކަށް ޢަމަލުކުރަމުން މިހާރު ހުއްޓުވި ގަވާއިދާ ހުރިގެ ގަވާއިދު ދުވަސްވަރުގައި ހުއްދަވި ދެ ގަވާއިދު ވެސް އަނބުރާ ދުރާލާ ގުޅިގެން އެހެން ދިން ޢަމަލުކުރުމަށް ވާހަކަ ވިދާޅުވި. އެހެންނަމަވެސް، އަދިވެސް އެއިން އެއްވެސް ގަވާއިދެއްގެ ދަށުން ދެއްވާފައި ހުރި އެއްވެސް ގަވާއިދެއް ބާޠިލްވެއް ނެތް ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރަނީ ބޭރުގެ މިނިސްޓްރީން އެ ގަވާއިދު މިހާރުވެސް މިގޮތުން މިޔަ ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް މިހާރުވެސް ވެސް ފުރާކަން އެކަން ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު މިނިސްޓަރު އަށް ދިނުމުން ހިނގާދާނެ. އެހެންވީމާ، މި ޤާނޫނުގެ ހަމަތަކުގައި އޮތް ގަވާއިދު ކަމުގައި ވިހަސް އަދި މި ގަވާއިދު އޮތް ގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުލިބޭ އިނގޭ ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި ނެތް މި ގަވާއިދުގެ ކޮޕީ އެއް. އެހެންވީމާ، ބަޔާންކުރެވިފައި ނޫނީ އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ މިއީ ޤާނޫނުން އުސޫލު ނޫނީ ނޫންތޯ. އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ގޮތް ނިންމާފައިވާތީ މައްސަލައަކަށް ވާނީ. އެހެންނޫނީ އެޓަރނީ ޖެނެރަލް ތަރުޖަމާނު ދައުލަތުގެ ޤާނޫނީ ލަފާދޭ ފަރާތަކަށް ވުމާއެކު އަޅުގަނޑުމެން އެއީ ފާސްކުރެއްވުމަށް ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދިރާސާކޮށް ބަދަލުކުރަން ހުއްދަ އޮތް ކަމަށް ވަކި ގަވާއިދުތަކެއް ނެތި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރެވޭތޯ އޮފީހުން ޤާނޫނީ ލަފާ އަޅުގަނޑުމެން އެދެން ކަމަށް ބުނެވޭ.

ސޮލިސިޓަރ ޖެނެރަލް އަބްދުالله މުޢިއްޒު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި ވިދާޅުވި ކަހަލަ ތަފްސީލުތަކެއް ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނުހުންނާނެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ މިހާރު އުނިކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާފައި މިއަދު ގަވާއިދު އުނި ނުކުތާތަކެއްއާ އާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ދެން ހުށަހެޅޭ އެދުމުގެ ފުރުސަތު ހަމަވާއިރު ރައްޔިތުން ހިނގާ ފަރާތްތަކަށް ދިނުމުގެ ޖާގަ ވާނެކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެ ގަވާއިދުން އުނިކުރަން ބޭނުންވަނީ. ދެން ހިމެނުމުގެ އަސާސް ދެން މަޖިލީހުން ނިންމާ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑު އިޚްތިޔާރުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފު ވާހަކަދައްކަވައިން:

ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ 45، 46، އެއީ ބިލުއެއްގައި ވީ ގެންގުޅުމުގެ ގަވާއިދު. މުޅިން ގެންގުޅުއްވާ ބޭނުންކުރުމުގެ ގަވާއިދު. މި ދެ ގަވާއިދު ވެސް އެ އުނިކޮށްލުމަކީ ފުރިހަމައިގަންނަވާ ކަމަށް ހިތާމަވެސް ދެއްވާފައި މި އޮންނަނީ. އޭގައި ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އިނގޭ މި ވިދާޅުވާ އެއްޗެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތައި ސިފައިންގެ ޚިދުމަތުގެ ދަށުން އެ ގަވާއިދުތަކެއް ހުރުމުގެ ބާރު ދެއްވާފައި ވާނީ ކަމަށް. ދެން އެހެންވީމާ، އޭގެ ކުރީގެ ގަވާއިދުތަކެއް ކަމަށް ވެފައި މި ގަވާއިދުތަކެއް. އެހެންވީމަ، ކަމަށް ވެސް ވެފައި. ދެން ކޮބައިތޯ އެ ގޮތަށް އެ ގެންގުޅުއްވާ ބޭނުންފުޅުވަނީ. ދެން ވަކިން އެ ގޮތަށް ޚިދުމަތްކުރާ ބާރު ދިނުމަށްވާ ގަވާއިދުތަކެއް ހުރުމުގެ ބާރު ދިނުމަށްވާ ފަރާތްތަކާ ދެކޮޅަށް އިތުރު ޚިދުމަތްކުރާ ބާރުދިނުމުގެ ބޭނުމެއް އޮންނަނީ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް ފެއްޓުމެއް ނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އޭގައި އެއްވެސް ކަހަލަ ފުރުޞަތުތަކެއް މި ގޮތަށް ދޫކުރާއިރުގެ ސަލާމަތް ގެއްލުމެއް ވެދާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

ސްޓޭންޑިންގ ކޮމިޓީ އަބްދުﷲ މުޙައްމަދު ވާހަކަދައްކަވައިން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ބޭނުން ކަރުދާހު ހިމެނުމުގައި ވިސްނާފައި މި ކޮޅު ދެ ޚިދުމަތުގެ ދަށުން ބާރު ދިނުމަކީ ހިނގާ ދެ ގަވާއިދުގެ އޮފީހުގެ ޤާނޫނީ އެއް ކަމަކާ ގުޅޭ، އެ ޤާނޫނީގޮތުން ވަކިން ނޫނީ ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބައިވެރިވުމަށް ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތާއި ސިފައިންގެ ޚިދުމަތުގެ ދަށުން ހަމަ ސިޔާސީ ބާރު ދިނުމަކީ ގަވާއިދު ނޫނީ މި ގަވާއިދުން ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅިފައިވާ ގުޅޭ މުއްދަތު ގަވާއިދު ދެވޭ ގަވާއިދު ހިނގާ ބާރު ދިނުމުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ސިފައިންގެ ޚިދުމަތް އެކުލަވާ ބާރު ދިޔަ މާއްދާގެ ދަށުން މިކަން ކުރުމާ ބެހޭ ގުޅުން ގަވާއިދު ހުރިހާ ކަމެއް މި ގަވާއިދުގެ ޖަދުވަލުގައި ދަށުން ހިމަނައިގެން ކަނޑައަޅަން މި ގަވާއިދު ތަންފީޒުކުރުން އޮޅި މުޅިއަކު ނޫން ކަމަށް.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޖަރީމާން އެއްކަލަ ދުވަސްވަރުއޭގަ ނުރުން މާޓްދުވަހުގައި ކާ ވިއްސާ ބާރަ ގަޑިއިރު އަ ދުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަރުމާލެއް އޮތީ ދުން ފަރުން ގެޖެބަލަގަސް، ގެޖެގައި ސްކޫލްތަކުގެގަނޑު އެކަން ކުރިއަށް ގެންދިޔީ. ގެޖެގައި ސްކޫލުތަކުގެ ކުރިގައި އެ ކަމެއް ކުރިއަކަށް ނުގެންދާނެ. އެހެން ވާހަކަދެއްކުމަށް ފުރު، ދުން އެއަށް ވީ ބޮޑެއް ނޫނެ ކުރިން ކަމެއް ވެރިޔާ އެއް. އެހެންވީމާ، ގެޖެ ކުރި ކަމެއް، ގެޖެކުރި ނަމަ އެ ގަވާއިދު ހިނގާނޭ، އެހެންވީމާ، އެބަ އިނގޭ ގެޖެ ނުކުރާކަން ކަންތައް ބޮޑެއްގައި ވެސް. އެހެންވީމާ، މިހާރު އެ ގަވައިދު ކޮބައިތޯ، އެ ގަވާއިދަށް ކިހިނެތްތޯ ތޯ، އެއާ ދުރުތަކުގައި ބޮޑެއް ނިމިއްޖެތޯއެވެ.

ސިސްޓަރ ޖެނިފާ ޢަބްދުﷲ މުޙިއްޔު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެ ގަވާއިދާ ގުޅޭ ބޮޑު އަޅުގަނޑަށް ވަރުގަދަކަމާއި ފިތުރުގައި ވާ ބޮޑުގައި ޕޭރެންޓްސް ޝާމިލުވެއްޖެ ފެއިލްކުރުމުގައި ކުދިގެން އެ ގަވާއިދު މި ވަގުތަށް ނުނުހޭ ބޮޑަށް ނިންމާފައި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ގަވާއިދެއް ނެތް މި ވަގުތާ. ޕަރަފިކުރާ ގަވާއިދެއް ނެތް މި ވަގުތާ.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދި، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފެނޭ މިހެން މި ދަރިންނަށް އެއަށް ފަރުން ވީ ބޮޑެއް ކަނޑައެޅުން އެނގިފަ އެއް ނޯވެ. ކަންވާ ބޮޑެއްގައި ފެނޭ އެކަހަލަ ކަމެއް ކަމުގައި ވަނީ ވިއްސާ އަޅުގަނޑުމެން ކަންވެފެނޭ ފަރާތަކުން ޖެހޭން ކަންނޫނު އެއް ދުރުތަކުގައި ނިންމި ބޮޑެއް ކަނޑައަޅާ ބައްޔަތުކުރެވުން. މިހާރު މިސާލަކަށް އެއީ ޕޭރެންޓް ދަރިވަރުގަރުމުގެ ސަލާމަތް މިހާރު އެ ގަވާއިދަށް ޕަރަފިކުރާން ގަސްތުން ހުރިކޮށް ކަމަށް ވީ ވިއްސާ އެކަން އުވާލި ކަމަށް ވީ ވިއްސާ، އެކަން. އެހެން ކަންތައްތައް ބޮޑެއް ކަންތައް ފަރާތަކުން އަންގަވާނެ ◌ ކަންނޫނު. އެކަމަށް އެ ހިސާބަށް ގޮސްފައި އެއަށް ފެނި އޮތް ބޮޑެއް މިހާރު އިނގޭ ކަން ނުކޭ. ދުން ދަރިންނަށް އޮތް ވާހަކަ އަލި، މިހާރު ގޮތުގައި ކަނޑައެޅި ކަން ޤާނޫނުއަސާސީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކަނޑައެޅިފައި މިއޮތް އިސްތިސްނާ މަޖުބޫރު، މިހާރު މި އޮތީ ހަމަޖެހުމުގެ ކުރިމަތީގައި. ފަރަށް ކައިރި ފެށޭ. ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާ ބާރުއަޅާ ތި ދުވަހަށް ފެށޭ މިހާރު. ދުން މިދިޔަ ދިގު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ފެނޭ އަޅުގަނޑުމެން އެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ތަޢާރުޟު ވާ ގޮތަށް ހަދައިފާ ޤާނޫނުތަކާ އެއްކޮށް ހަމައެކަނި

މިހިރީ. ހަމަ އަދި އެއާ ބެހޭ ގަވާއިދުތަކެއް ވެސް އަދި ހުރި ގޮތަށް ހަމަ މިހިރީ. ގާތްގަނޑަކަށް އޭގެ ބައެއް ބިލުތަކާ އެއްކުރިމަށް ވެސް އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް އަދިވެސް ވުޖޫދަށް ނާންނަ ގިނަ ބިލުތަކެއް ވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެބަހުރި ހެން. ދެން އަބްދުﷲ މިހާރު އެބަ އޮތް އެޖެންސީ ޖެނެރަލްގެ ގަރާރުން މި ގަރަދު ގުޅުވާލައި އެބަ އޮތް އެކަމަށްޓަކައި މިހާރު ދެން ގަވާއިދުތަކުގައި އޮތް ދުވަސްވަރާއި ވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީ އަށް މި ބޭފުޅުން އެދިގެންނެވުނީ އޮއި އެކަނިވެރިކޮށް މުއްދަތެއް ދެން އެހެންވީމާ، އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ކަމަށް ދީފައިވާ ކޮމިޓީ އަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ނިންމާފައި ވަނީ 3 މަސްދުވަސް ކަމުގެ ތެރޭގައި ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ނިންމުމަށް. ކޮމިޓީ އެކުލަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 3 މަސް ދުވަސް. ޔާމީ. ކޮމިޓީގެ މުއްދަތަކީ ނިމުނު މި އަހަރަށް ދެން މި ތެރޭ 3 މަސް ދުވަސް ކޮމިޓީ ދެން. އެހެންވީމާ، މިގޮތުގައި މިކަން ނިންމާލުމަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ބަލަންވާނެކަން. އެހެންވީމާ، އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ކަމަށް މި ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ މުއްދަތުގެ އިތުރުން ކޮމިޓީ އެކު މަސްދުވަހު ނުވަތަ 3 މަސްދުވަސް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދެމިން މަސްދުވަސް ތެރޭގައި ނިމުން ބަހައްޓާ މަސައްކަތް އެކުލަވާލަން. އާދެ ދެން 3 މަސްދުވަސް ނިންމައިގެން ދެން އެންމެހާ ދުވަހު އެންމެން އަންނަ އެންނަ އަހަރުގެ ދުވަހު ފުރަތަމަ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ވެސް ލިބޭގައި އަދި އެންމެ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް ނުވަތަ އިއްތިފާޤު ކުރު މުއްދަތެއް ދެން މި ބަޔާން އެއްބަސްވާ މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅާލުމަށް އެކަން ނިންމާލެއްވުން. އަރިމަދު.

<u>ޚިޔާލުދޭ ފުރުޞަތު މެންބަރު އަރިމަދު އަބްދުﷲ ޝަރަފުއްދީން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރަތަމަ ސަލާމެއް އަދި ތަހުނިޔާ މަޖިލީހަށް މި ގޮތުން ކޮމިޓީ އަށް ނޭނގޭ، އަދި މަޖިލީހަށް ޝުކުރު ހަރަކާތެއް ޝަރުޢީ ގޮތުން އިންތިޚާބުވާ މަސްއޫލިއްޔަތު ލިބިގެން ހަދަން ބޭނުން އަދި ޝަރުޢީ ގޮތަކާ އަދި ގަވާއިދު މި ދާއިރާ ޝަރުޢީ އިންތިޚާބުވުމަކާއި ގުޅޭ ގާނޫނުތަކާއި ދާއިރާތަކުގެ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުން މިގޮތުން ވަކި ކޮމިޓީ އަށް ނޭނގެ ގޮތް މަސައްކަތް ފަރާތެއްގެ މަޖިލީހުގެ ޙަރަކާތް. އެއީ ކުރުކުރުގެ ދާއިރާ ފުރުޞަތު ދިނުން ހަރަކާތުގައި ޝަރުޢީ ގޮތަށް ލިބިގެން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ބަލާށެވެ. ދެން ހަމަ އެއާއި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހިތުގުޅިގެން ޖަޒީރާގައި، މި ދެން ނުވަ މި ކޮމިޓީގެ ބައިދޮޅުވުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަރާތްތަކުގައި އޮތީ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ނު ސަލާމަތް ވެސް ބަލާފައި، އަދި އެޙެރީ ޝަރުޢީގެ އޮތީގެ ފަރާތްތަކުގެ އެ ބިލުތަކުގެ މަޖިލީހުން ޒިންމާދާރު ކަމުގައި ލިބިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ

ޤާނޫނުތަކުގެ ސިފައިގައި، އެ މަޖިލީހުން ބިލުތައް ފާސްކޮށްދޭން ނުނިކުމެވޭނޭ ހިނދަކު އެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އޮންނަނީ މި ދެންނެވުނު ގަވާއިދުތަކާ އަމަލުކުރަން. އެހެންވީމާ، އެ ޤަވާޢިދުތަކުގެ ޖާނާ ނިމުނީ ކަމަށް މި މަޖިލީހަށް ބިލު ފާސްކުރާ ހަމައިން. އޭގެއިތުރުން އެ ބާރުތަކުގެ ދައުރު ނިމުމާއެއްކޮށް މަޖިލީހުން ކުރައްވާފައިވާ މަސައްކަތް އަދި ބަހުސްކުރެވި ކޮމިޓީ މަރުޙަލާ ނިމި، ދެން އެ ޤާނޫނަކަށް ވުމާ ހަމައަށް މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކާއި ކޮން ނިންމުމާ ހަމައަށް ދާންޖެހޭ ވަގުތު ވެސް ހިމެނޭގޮތް ކަނޑައެޅުއްވުން ބޭނުން އަޅުގަނޑު އެ ދުވަހު ބަހުސްކުރުމުގެ އެ ދުވަހު ވާހަކަދެއްކެވުނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި އާދޭ އޭރު ބަހުސްކުރެވުނު އެއް ފަސްއަހަރުދުވަހު ނުވަތަ ކަންކަމަށް. މި ދެންނެވި މުއްދަތު އެ ބިލުތަކަށް ސީދާ މިވަނީ ދުވަހަކާ ވިދާޅުވާން. އެއީ، އެ ބަރުލަމާނުގެ ޖަލްސާ މަޖިލީހުން ބިލު ފާސްކޮށް ނިމުމުން ކަމަށް ވާނީ. މަޖިލީހުގެ ބައެއް ގާނޫނުތަކުގައި ބިލު ތަރުތީބުކުރެވުނު. އަދި ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ދެ އަހަރު ވެސް އަހަރު ވެސް ދިޔައީ. އަޅުގަނޑުމެން، 16 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެއިން މިހާރު ފާސްވެފައި ދިޔައީ 5 އަހަރުވެފައި ހުރި ބިލުތައް މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ގޮތުގައި، ބަހުސްކޮށްފައި ކޮމިޓީގައި އޮން އަދިވެސް ކޮމިޓީގައި ހުރިހާ އަހަރުވެފައި ހުރި ބިލު. އެހެންވީމާ، މިދި ޤަރާރު 5 ވަހަކަށް އަހަރު ބިލުކަށް ގެސްޓްފައި ހުރި ބިލުތައް ފާސްވެފައި ދިޔައީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ބޭނުން ބުނެލެވޭ ހަމަ އެ ބަރުލަމާނުގެ ދައުރު އެހާ ހިސާބަކުން ނިމޭ ކަމަށް ވާތީ އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުން ފާސް ނިންމުމުން އެއްކޮށް ބިލުތައް އެ ގަވާއިދުން ވަކިން ދިރުމަޔާ އެއީ މުހިއްމު ކަމެކޭ. ކޮންމެ ކަމެއް ވިޔަސް ގަވާއިދުގެ ހުރި އެ ހުއްދަކުރެވޭ ނުކުތާ. އެހެންކަމުން ކަނޑައެޅުމަށް އެ ބިލުތައް ނިމި ޤާނޫނަކަށް ނުވާން ދެފަސް އެއީ އެ ބަރުލަމާނުގެ ވިދާޅުވުން އުޅުނުކަން ނުވާތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެ ކޮމިޓީ ވިސްނުން ބަރާބަރަށް މުއްދަތު ކަނޑައެޅުމަށް ދެން އިސްކަމެއް މި ވަގުތަށް މި ކޮމިޓީއާއި ނިސްބަތް މިހެން ނުކުތާތަކުން ޤާނޫނުތަކަށް އަމަލުކުރަން ދެން އިޖުރާތު މި މަޖިލީހަށް މި ކޮމިޓީ އަށް ނިސްބަތް ނިންމެވުމަށް ބާރުލިބިފައިވާ ޤާނޫނުތަކުގެ ގެންގުޅެމުންދާ ފޮނުވާލުމުގެ އެ ކަމުގެ ބަހުސްކުރެވުނު ކަމަށް ވާތީ ވަގުތު ކަނޑައެޅޭ އިސްލާހު ގެނައުމަށް ފުރުޞަތު ހޯދަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު މި ގަވާއިދުގައި ބަލައިލިއިރު އެބަ އޮތް ޗެޕްޓަރު 1 ގައި 66. ޗެޕްޓަރު 2 ގައި 17 ގަވާއިދު. ދެން، މިގޮތުގައިން ބައެއް ގަވާއިދުތަކާ މިސާލަކަށް، ޕަބްލިކް ކޮމްޕެނީސް ބިލު ކަހަލަ ބައެއް ތަންތަން އުވާލާފައި ހުރީމާ އެއްކޮށް ބާކީވެގެން ކަމަށް އެ ބިލުތަކެއް ވެސް ޖަމާކުރާއިރު އެބަ އަޔޭ. ދެން، އަދި

އެބަހުރި މީގައި ނުހިމެނޭ އެހެންނަމަވެސް، ކުރިން ހަރުގަނޑުތަން އަދި ވަރަށް މުހިއްމު ބައެއް
ގަވާއިދުތަކެއް. މިދެންނެވި މި 83 ގަވާއިދުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭ ވަރަށް މުހިއްމު. މިސާލަކަށް، ބާރާ ބެހޭ ގަވާއިދު ހަމަ
އެއީ ސިއްރީ ދާއިރާގެ އެންމެ މުހި◌ިއްމު ބޮޑު އެއް ގަވާއިދު. އަސްލުގައި އެ ވަގުތު މި ދެންނެވި
ބޭސްފިޔަވަޅުގެ ޤާނޫނު އުފެދިގެން އައިއިރުގައި ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނުނީ އެ ގޮތަށް ނޫނަސް ހުށަހެޅުން
ދިއުމޭ. ހުންނާނެ ބައެއް ގަވާއިދުތައް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން މި ވާހަކަދައްކަނީ މި ޖަދުވަލު 1،
2 ގައި ހުރި ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން. ދެން މީގައި މި ކޮންޓްރޯލްކުރެއްވާފައި ހުރި، މިހާރު އެބަހުރި ހެރޮއިން 3
ވަނަ ދަރަޖައިގައި ކުރަހާފައިވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހިއެއް ނުވޭ އެއްވެސް ޤާނޫނެއް އެކަށައެޅިގެން ކުރަމުންދާތީ
މީގައި އޮތް ހެދުން ދެއްކޭ ހަމަ ޤާނޫނަށް ވެސް އޮތީ ބަދަލުވެގެން 3 ވަނަ ދަރަޖައިގައި ކުރަހާފައިވާ. ދެން،
ދެންމެ، އަޅުގަނޑު އެ ވިދާޅުވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފާހަގަކުރެވޭ މި ހަމައެކަނި ނިޔަލަށް މިސާލަކަށް
އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮންޓްރޯލް ދިރާ ކަމަށް ވަނީ އެ ގަވާއިދުތަކުގެ އެ ވިދާޅުވާ ގޮތް ހުސް ވަގުތު ގުޅިފައިވާ އަހަރެން. އެ
ގޮތުގެ އެ ބިލު ހަދަމުންދާއިރު ވިދާޅުވާގޮތް އެބަދޭ ބައެއް ފަހަރު އަހަރެމެންނަށް ވެސް ދީފައި ދެނެވޭ. ދެން،
ބައެއް ފަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނީ ކުރިމަތީގައި އެ ވިދާޅުވި ދެނެވޭ ނުވި ކުޑަކަމާއި ވިއްސަ ހަމަ އަހަރެއްހާ ދެނެވޭ
ފެށުން. އެއީ، މިހާރު މި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އައިއްސަ ހުރި ޤާނޫނުތައް ބިލުތައް ހުރުމާ އެކު އަސްއެކާ މި ބިލުތައް
އަދުލުން ވަރަށް ބައިވަރު މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިދާނެ އެބަދޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ
ހިއެއް ނުވޭ ކުރިއަށް އޮތް އެއް އަހަރު ދުވަހު ބޮޑުކަމުގައި ވެސް މި ނިމުމުގަނޑު ހިނގައިދާނެ ކަމަށް. ދެން، މީގައި މި
ބަދަލު ގެނބުން ވެއްޖެއްކާ އާޖީ އާދޭހެން މި ބިލުތައް ފުރިހަމަކަމާ އެ ބޭފުޅުންގެ މަސައްކަތްތަކުގެ އެހީތެރިކަމާ ދެން، އާދީ
އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަށުން އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތް. އެހެންނަމަވެސް، މީގައި އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެނޭ އެ
ވިދާޅުވާން މި އަހަރަކަށް ވެސް ކުރު މުއްދަތެއް ދިމާއެއް މިކަން މިދެންނެވި އެއްއަހަރުވެސް ކުރު މުއްދަތެއް ދިމާން
މިކަން ހައްލުކުރެވޭނެ ކަމަކަށް ނުފެނޭ. މިދެންނެވި މިސާލަ◌ަކަށް، މި 3 ވަނަ ދަރަޖަ މިއީ ◌ަހަރު ނިމުންވާއިރަށް
ދެއްކޭ. އޭގެ ކުރިން އެ ބޭފުޅުން ބިލުތައް ހުށަހެޅުމަށް ކަމަށް މިހާރު އާދައި ބިލުތައް ޤާނޫނަކަށް ނުވާނެ ހިނދަކު
އެއްކަލަ ގަވާއިދުތަކަށް ބޭސްފިޔަވަޅުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އަޅުގަނޑުމެން ބާރުދީފައި އޮންނަ ގަވާއިދުތަކަށް
ޖަމާލުކުރެވުން ކުރިއަށް ދާންޖެހޭނެ ނުކުތާގައި ހުރި ދާއިރާއަކުން ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، އާދައި އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް
ދެކެންޖެހޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ވެސް މި ދެންނެވި މަދުވެގެން އަހަރެއްހާ ދުވަހަށް އެއްއަހަރުވެ◌ެގެންނެއް މި
ކަމަށް ރަނގަޅު އަންނާނެ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ބޮޑަށް މި ވިސްނަނީ އަޅުގަނޑުމެން މުއްދަތުގެ ކައުންސިލަށް އަޅުގަނޑުމެން އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް މިއަދު އެބަ ދާނެހޭ. ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް އާދޭ އަޅުގަނޑު ވިދާޅުވެއްޖެ މި އަހަރު ހަމަ ކައިރިއަށް ފެށޭ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، މިއަދުގެ ނިޒާމަށް. އަދި، ކައިރިއަށް މި އަހަރު ދަށުގެ ނިސްބަތާ އިރެން މާރިޗު 31 ޖެހެނީ ނިޒާމަށް، މި ހިސާބު ޤާނޫނުތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައެކަނި އަންނާނެ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގައި މިހާރު ހުރި މަސައްކަތްތަކަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ސާފުކޮށް މަތީގައި، ފަންސާސް ގޮތުގަ އަދަދަކަށް ބިލުތައް އެބަހުރި ހެން. ސިޓީސްޓް ފައިލް. 65 ޤާނޫނު އަޅުގަނޑުމެން ނިންމަވާފައި އޮތް އިރު މި ހިސާ ޤާނޫނުތަކާއި އަސާސީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އައިމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ދުވަސް ސޮފްޓަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑަކަށް ގަބޫލެއް ނުކުރެވޭ އަސްލު އަހަރުގެ ނިހާޔަތަށް ފެށޭ މި ޤާނޫނުތަކަށް ވެގެން މި ގޮވާލުމުގައި ދުސްތޫރީ ޤާނޫނުތަކަށް ބަދަލުކުރަން ފުރިހަމަ ހުށައް. އެހެންވީމާ، މިއީ މެދު ގޮތެއް ނިންމާލިއަޅު އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ އާދޭ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލާފައި މި އޮތް ގޮތަށް މި އަހަރުގެ ނިހާޔަތަށް މި ހުށަހަޅުއްވަ ޤާނޫނުތަކަށް މަޖިލީހުގެ ފުލުބަ އަށް ހުށަހަޅުއްވާ ކަމަކަށް ކަނޑައެޅުއްވި އަޅުގަނޑުމެން މިސާލަކަށް 2012 ވަނަ އަހަރު އައި އެއް އަހަރުގެ މާލީ އެއް އަޅުގަނޑުމެން މާ ކަމަށް ވަނީ 2012 ވަނަ އަހަރުގެ މި ފުރަތަމަ ދައުރުއަށްނާއި މާލީމީ ކަންތައްތަކެއް. އެހެންވީމާ، މާލީ މަހުގެ ނިހާޔަތް މި ގޮވާއިދަން އަޅުގަނޑުމެން މުއްދަތު ދޭށޭ. ދައުރުގައި އާދޭ ކުރިއަކަށް ހުށަހަޅާ ބިލެއް ފާސްވެގެން ޤާނޫނުތަކަށް ފެށޭ ކަމަށް ވަނީ އާބަދުލުކުރަން އަ ގޮވާލުމުގެ އުފެއްދިއެނާމާ ދައުރު. އެހެންވީމާ، ފުރަތަމަ ބާރުބޭ އެއްކަމަކާ ހިސާބަށް. އެހެންނަމަވެސް މާ ދުވަހު މުއްދަތުގެ އަޅުގަނޑުމެން ދިޔުއް ކަމަށް ވަނީ އަސްއެކޭފަސް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ތެރެއިން އެރުވާސްފަދާ ހެން. އެހެންވީމާ، އަހަރު ދުވަހު މުއްދަތު އައީ 2012 ވަނަ އަހަރު މާލީ މަހުގެ ނިހާޔަތް އަޅުގަނޑުމެން އިތުރުކުރާ ގޮތަށް. އަދި ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާފައި މި އޮތް ގޮތަށް މިއަހަރުގެ ނިހާޔަތް ބިލުތައް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާ ގޮތަށް ބަހައްޓަން. އެއީ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ގޮތެއް ކަމުގައި ދަންނަވާލީ.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒު ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. އާދެ، މި ގޮވާލުމަށް މިހާރު އުޅޭ ބާރުމަލަ އަޅުގަނޑު މި ހިޔާލު އެހެން ޤާނޫނުތަކަށް އެކުލެވިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ އެޖެންޑާ ފަށާ، ދެން އަޅުގަނޑު ޢަބްދުﷲ ރ ވިދާޅުވި ފަރާތުން

އަޅުގަނޑު ވެސް މަރުޙޫމް ޢަބްދުﷲ ގެ ވިދާޅުވުމަށް އެއީ ހުނަރުވެރިކަން ކަމަށް ވަނީ ނަމަ އެއަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އެއީ، އާދީ ޓީވީހަކަން ދަންނަވާކަށް އަނގަބަސް އިން ގެންނަވާން، މަޖިލީހުން ބިލުތަކާއި ޤާނޫނުތަކުން ނަމަ އެއަން އަމަލުކުރެވޭން ތާރީޚް. އެހެންވީމާ، އެ ބޭނުންތަކަކަން ދަންނަވަން އަނގައި މި މަޖިލީހަކަން ހުރަހެއްދާން މިއަދުވެސް އެ ބޭނުންތަކަށް މަސައްކަތްކުރެވުނެވެ. އެހެންވީމާ، މި އެކުލަވާ ޤާނޫނުބަކަން އަމަލުކުރެވޭފަދަ ގޮތަކަށް ދާއިރާބަކަން އަމަލުކުރެވޭނެ ގޮތެއް ހަމަޖެއްސުމަކީ ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންވީމާ، މަރުޙޫމް ޢަބްދުﷲ ގެ ހުނަރުވެރިކަން އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން.

<u>ދިރާސާތުގެ ދާއިރާގެ ޚިދުމަތަށް މަރުޙޫމް ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ފުރަތަމަކަން އެދި ދަންނަވާލީ އަޅުގަނޑުމެން ދެންމެ، ސިވިލްކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ސިޔާސީދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަން މިހާރު ވާހަކަދެއްކެވީ މިހާރު މަޖިލީހުގައި ހުރި މަސައްކަތްތަކުގެ ވާހަކަ ވެސް. އަޅުގަނޑު ކުރީ ދުވަހެއްގައި ބަޔާނެއްން މިހާރު ކޮމިޓީތަކުގައި ހުރި ބިލުތައް ޕާސްކުރުވީމާފައި. އާދެ ގޮތުގެ ނަހަރު ނިޒާމު ގެއްލިގެން ދިޔަ 67 އިން ޕާސްކުރުވީމާއި، ކޮމިޓީތަކުގައި އިނގޭތޯ. ދެން، މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބިލުތައް މިހިރީ ހަމަ ދެއްކެން ހަރަކާ ކޮމިޓީއެއްގައި ގިނަ ބިލުތަކެއް. އެ ކޮމިޓީތައް ދެން އަންނަކާލުން ޖަގަހެއް ދިރުވަކާލުން ގިނަ ދުވަހު މަސައްކަތް އެކަށީގެންވާ ގޮތަކަށް ކުރުވީން ގޮތެއް ވެސް ނެތެވެ މި ދެކޭ. ދާއިރު ބިލުތަކެއް ނިންމާލަން ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ނެތް ކަމަށް. އަޅުގަނޑު އެ ޤާނޫނު ތަރައްޤީކުރުމުގައި އާއި ފުރުސަތެއް ހަމަ ވަރަށް ގިނަ ބިލުތަކެއް މިހާރު ދުވަސްވެ ފާސްނުވެ ކޮމިޓީގައި ހުރި އިނގޭތޯ. އަދި މިދަންނަވާ އަދި ހަމަ ތަޢާރަފު ވެސް ބިލުތަކެއް އެބަ ހުރި 2009 ވަނަ އަހަރު ފެށި ތަޤުރީރުން ފުރުސަތު ކޮމިޓީގައި ހަމަ މިއަދާ ހަމައަށް ވެސް ހުރި. މިދަންނަވާ 77 ވަރަކަށް ބިލު އޮތް އިރު އަޅުގަނޑުމެން އެކަތެރިއިން މި ނިންމާލެވޭނީ މިދިޔަ މަދު ދުވަސްކޮޅެއްގެ ތެރޭގައި ދެ ބިލެއް ވަރު. އެހެންވީމާ، އެ ނިންމުމުން އަޅުގަނޑު މި ޖަލްސާތަކުގައި އަދި 65 ވަރު ހަމަ ކޮމިޓީގައި އެބައޮތް. ދެން ހަމަ މިއަދުގެ ޖަލްސާ ވެސް ގެނޭ އެއްކޮށް އަންނަން. އަދިއިރުގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ހުށަހަޅަން އެބަ އަހަރު މިއަދު އަޅުގަނޑު ކުރިން ވެސް އިސްލާމިކް 16 ވަނަ ތަޢާރުފްގެ މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ދަންނަވާ 4 އަހަރުތެރޭގައި ހުރި ބިލުތައް ނިންމާލިން ކޮމިޓީ ސަޕޯޓް ނިންމާލާފައި، މަޖިލީހުގެ ފޮނުވި އަހަރު ދައުރުކުރިން 16 ވަނަ ތަޢާރުފްގެ މަޖިލިސް ނިމުމާއި. ނިމުމުން ދައުރާ އެ ބިލުތައް ވަނީ އަދިވެސް ނޭނގެވޭ. މިހެންވެސް މިދަންނަވާ ފާސްކުރުމަށް ބޭނުންވާޖެހޭ އެއްޗެހި އަދިވެސް އެ އޮތީ ހަމަ މަޖިލީހުގައި މަސައްކަތްކުރަން

ޗެހިފައި. އޭގައި އެބައުޅޭ ގާތްގަނޑަކަށް ބުނަންޏާ ބާރަސްވެރިކަމާ ވަރަކަށް މާއްދާ ހަމައެކަނި އިނގޭތޯ. އެ އަދުން އެ މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭނީ. ޖެހޭއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މި މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތައް މިހާރުން ހުރި މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަނޑަކަށް ދެބޫރުވެއް ނުކުރެވޭ ހަމަ މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން އަހަރެއްހާ ދުވަހުގެ ކުރިން އެއްކޮށް ނިންމާލައި ދުރަށްގޮސްދާން ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، މަދުވެގެން ޝިފާރުގެ ފަސް އެ ގުރަހަކުރުއްވި ހުން އާރަކަށްވަރު މުއްދަތެއް ދިމާވަނީ އެއް އަޅުގަނޑު ފަސް ދަންނަވާނީ އިދާރީގޮތާ އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެ ވަގުތުތަކެއް ޖިފުވައި ދެން، އަޅުގަނޑުމެން ފަސް ބޭނު ސިޓީގެއްގައި މަސައްކަތްތަކެއް ނިންމާލެވޭނޭ ހަމަ ކުރިއަށް ގެންދެވޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން ގެނެވިފައިވާ އިދާރީ ވަރަށް ބޮޑު ކަންތައް އެއް ގޮތަކުން ވެސް ހުށަހަޅަން އަވަސް ބޮޑެވެ ވަޒީފާ އެއީ ހުށަހެޅުއްވި ދަޢުވަތު ވަރަށް ގިނަ ކަނޑައެޅިފައި ވާނީ ހަމަ މި ކަންތައް އަޅުގަނޑުމެން ނުކުތްގޮތް ޝުކުރިއްޔާ.

ފަރުސްމާތޮޅާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުއްތަލިބް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ރައީސް ތަފާތުކޮށް މި އަންނަނީ. އަޅުގަނޑު ފެންނަ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދިގު މުއްދަތެއް ދިޔައީ ދެން ތިބެމުން ކުރާ އެއް އެންމެ ބަނޑުބެ ގޮތެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްކުރުމާ ވަރު އެބަ އަންނަނީ ފަސް ކުރުވަނީ މިއީ ހިފައިޖެހުމާ ކަމަށް ފެއްޓިއްޔާ. މިހާރު މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީން ނިމިގެން އަދިއްސަފައި ހަމައެއް، ނޫނީ ހަމަ ބަލާ އެބަ އޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި ޖަލްސާ ނަތީޖާއިން ސަރަޙައްދު ފާސްނުކުރަނީ ނުހިފައި. އެއީ، މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ޖިނާއީ އެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ނިޔާކުރަށް އަޅުގަނޑުމެން ދަރަނި އެކަށީގެންވާ ކުރު މުއްދަތުތަކެއް. އެ މުއްދަތުގައި ފަށާ އަޅުގަނޑުމެން ހިފައިޖެހުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނާ ސާޒިދާ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާނެ ގޮތް މި ގެންދިޔަ ނިމިގެން. އެހެންވީމާ، އެބަ ބޭނުމީ ފާސްކުރުން ހުށަހަޅާފައިވާ ވަނީ މި އަހަރުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ ނިޔަލަށް 22 ބިލެއް ފާސްކުރުމަށް ދިއްލާފައިވަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފާސްކުރުމަށް އޭގެ ކުރިން ބިލުތައް ފާސްކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން 2011 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ ތެރޭގައި އެ ބިލުތައް ނިންމާނެ އިރާދަކުރައްވާފައި. މިހާރު އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު، ހުށަހަޅައި 2011 ވަނަ އަހަރުގެ އޭޕްރީލް މަހުގެ 30 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް މިހާރު މި މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް ހުށަހަޅާ އަޅުގަނޑުމެން މި ޗެޕްޓަރ ހިފައިޖެހުމަށް. އޭގެ ބޭނުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް މި ކުރަނީ ކަމަށް ވުރެ ބާރަށް ކަމަކަށް، އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލަ އަށް ވެސް ދެންގެތަކަށް ޖަލްސާގައި ކަމަށް ވުރެ މަސައްކަތް މި ކުރެވިގެން. އެއީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަލައިލުމަށް

ފުރުސަތުދިނުން. ދިގު މުއްދަތަކަށް ޗިޓީ ދިނުމަށްފަހު ދެން އަޑުގަނޑުވެން ރިކޯޑްވެގެން ތިބަސް އެއީ އަޑުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާ ގޮތެއް ނޫން. އަޑުގަނޑަކީ ހަމަ ޤަބޫލުކުރަނީ އަޑުގަނޑުގެން އަޑުގަނޑުގެންގެ އަމިއްލަ މަސައްކަތެއްކަމަށް ވެސް ރިވައިޒްކުރެވޭން ވަގުތާ އެކިގައި މިދުނިޔެ ގޮތަށް 2011 އޭޕްރީލް 30 ގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތު އިޞްލާޙުތަކާއި ގެނައުމަށް ދެން، އެ ހިސާބުން ޤާނޫނު ނުވެ ހުރި ޤާނޫނުތަކާއި މުއްދަތު އަޑުން އަޑުގަނޑުގެން ރިވައިޒްކުރެއްވި. އެ ހިސާބުން އެނގޭނެ އަޑުގަނޑުގެންނަށް ކިޔާ ހިސާބަށް ކަމެއް މި މަސައްކަތްކުރެވުނީ.

ހިމަދު ދެކުން ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަޠީފު ވާހަކަދެއްކުން:

އަޑުގަނޑު މިހާރު ވާހަކަދައްކަމުން މިދެންނާ މައްސަލައި، އަޑުގަނޑަށް ހީވަނީ ކުރީގެ ބައި އަދި ނުނިމޭ ހެން. އެ އަޑުގަނޑުގެން މަސްވެރޭކުރަމުން ނުނިމި، އަންއިކާ އެހެން ބައެއްގެ ތަރުތީބަށް ހެން އަޑުގަނޑުގެންނަށް މިހާރު މި އެކުލެވި. އެހެން ހިލާލީ އަޑުގަނޑަށް ކުރެވުނު އޮޅި ގޮތް އެބަ ދިމާވޭ. ދެން، އެހެންނަމަވެސް، އަޑުގަނޑަށް މި މުޅިއްމަ ރައީސް ޙަސަންގެ ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރަން. ސަބަބަކީ އެބަރިއަށް އެދިވަޑައިގެންފައި މި ވަނީ މިއަހަރުގެ ނިޔަލަށް އެ ފުރިހަމަ ބޭނުންފުޅު ވާ ކަމަށް. އެހެންވިޔަ، އެއާއެއްގޮތަށް ހަމަ އަނެއް އަހަރުގެ ހަމަ އާދަޔާ 5އާ ހަމައަށް އެ އެއް އަހަރު ދުވަސް ކަމަށް އަޑުގަނޑު މި ބަލަނީ. ދެން، އެއް އަހަރު އެ ގޮތަށް އިތުރު ކޮންމެހެން ފުރިހަމަ ކަމަށް އަޑުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ފުރިހަމަ އެ ހުށަހެޅުމުގެ ތާއީދުކުރަން. އެ ގޮތަށް ބަލާފައި. ދެން، އަޑުގަނޑު ހިތްއަރަނީ އެ ގޮތަށް އަޑުގަނޑުގެން މިކަން ގެންދާއިރު ވެސް މިސާލަކަށް އެންމެ ކުރީގެ ބައެއް އަޑުގަނޑު ދާދަން އިނގޭތޯ. އެއްވެއްޖެއްޔާ ގަވާއިދެއް އެބަ އޮތް އާދޭ ޖެހޭދުވެއް އެކަމަށްވާއޮތް އަދި ރައީސް ހާޒިރަށް ފުރުއްސަތު ކަމަށް ވިދާޅުވެފައި އެބަ އޮތް. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޑުގަނޑު ހިތްއަރަނީ މިހާރު މި ގަވާއިދަށް އިސްލާޙުކުރަން ފެނާއިރު ހަމަ އެންމެން ވެސް ހަމަ އެބަ ބޮޑު ފާހަގަކޮށްލާނީ ފުރުއަރާ ކަމަށް އެ ގަވާއިދު. އެހެންވީމާ، ކަރަންޓު މިގައި ދެން ކަބައިގެ ނުކުންނާނެ މަސައްކަތަކީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ސްޕީކަރ ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހުށަހެޅުއްވި އެ ބިލާ ގުޅޭ ގަވާއިދު ބަދަލުތަކާއި ގެންދަ
އިސްލާޙުކުރުމުގައި ހުށަހެޅި ވޯޓު. (ވަގުތުކޮޅެއްހުށަހަޅާ) އެއްވެ އިތުރުގެ.

ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޝިފާޒު މުފީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދި، އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން އުޅެނީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި 65 ޕަސެންޓް ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ހޯދިރު، އިތުރު 83 ޕަސެންޓާ އެކު އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކޯށަން ތަރުތީބުކުރުމުގެ ހިތްވަރު އަޅުގަނޑުމެންގެ މި 77 މެންބަރުންގެ އެބަހުރި ބާވަ އާ. ދެން މީގައި އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން ވިސްނަން މި ޖެހެނީ އަޅުގަނޑުމެން ފަރާތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސައްކަތްކޮށްދެވޭނެ މިންވަރަކަށް ކަންނޭނގެ. އެއީ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް ސަރުކާރުން ހުރަސްއެޅުއްވާފައި މި އޮތީ މަޖިލީހުގެ ތިބެނަ ދައުރު ނިމެންދާއިރަށް ހުރިހާ ބިލުތަކެއް މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވާނެ ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު މަސައްކަތް މި ކުރެވެމުން ދާ ބަޔާއިރު އިތުރު 83 ނުނިއްޖާ އަދި މީގެތެރެއިން ދުސްތޫރުންޖެހޭ ބައެއް ގަވާއިދުތައް ދުސްތޫރާއިގެން ނަމަވެސް އަދި މިހާރު ހުރަހެޅިފައި ހުރި ބައިތައް އުނިކޮށްލައިގެން ނަމަވެސް ދަންނަވާލަން ޤާނޫނުތަކުގެ ގިނައިން އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަދަން އުޅެޖެހޭ ކަންނޭނގެ. އެހާ ގިނަ އަދަދެއްގެ ބިލުތަކެއް ނިންމާލެވުމުގެ ޤާބިލުއްޔަތުކަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަސީލަތުގެ ގޮތުންނާއި އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތުގެ މިހިސާބަ ސްޕީޑަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ އެބަހުރިބާވަ އާ. ހުރިއްޖެ ކަމަށް ވަނީ އަޅުގަނޑުގެ އަންނަހުރުން ވަކި މައްސަލަ އެއް ނުވެ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅައިދީ އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް އެކަށީގެންވާ އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭއިދާރު ވަގުތު ޕްރޮޕޯސަލްތަކާ ކަހަލަ މުއްދަތެއް ކަނޑައެޅުމަކީ ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ. ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ނުވިސްނޭ އަޅުގަނޑުމެން 2012 ވަނަ އަހަރުގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ނިޔަލަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ މުއްދަތު ކަނޑައެޅުމަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ޖާގައި ގެއްލުންތަކާއި ހުރިނަމަ. ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް ފެށި މި ބޯ ގަވާއިދުތަކުގެ ޝަރުޠުގައި މި ހިފުން ގަވާއިދުތަކުގެ ޕްރޮސީޖަރުގެ ސިޔާސަތުގައި އަދިސްގަން ނުކުތާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުކުތާ މި ދިރާސާކުރަން ފެށު. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ތަރުތީބުކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުގައި ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު އިސްކަންދީގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދެވިއްޖެ ކަމަށް ވަންޏާ އަދި މި އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ މުއްދަތަކީ ކަނޑައެޅިގެން ވެސް އެއްކޮށްގެން އަވަހަށް ވެސް ނިންމާލެވިދާނެ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްގެން އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެޅުން މުޅިއެކު ކަމަށް ފެންނާނީ އެ ވާހަކަ ދަންނަވަމުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މޫސާ މަނިކު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަސްލުގައި މައްސަލަ އަކީ އިނގޭތޯ ގާނޫނުއަސާސީގައި މި ބުނާ ގޮތުން ގާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރު މި އޮންނަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެޓަރނީ ޖެނެރަލް އޮފީހާއި އަދި އެހެން ތަންތަނަކާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މިކަން ކުރުން ކުރިމަތިކުރެވޭކަށް ނެތް. ސަރުކާރު ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން މިހާރުގެ ގަވާއިދުގައި މި އޮންނަ ގޮތުން މި ހުށަހަޅަމުން ގެންދަނީ ޤާނޫނަކުން ގުޅޭ ވިޔަފާރީގެ ފަރާތުން ހަމަހަމަ އެއްބަސް ގޮތުގައި. އަޅުގަނޑުމެން މި ތާނގައި ރިޔާސަތުން މި ފަރާތަކަށްވުރެ ދިވެހި ދައުލަތް ހިންގުމަށްޓަކައި މިހާރަކަށް ނުހުރި ހުރި ގާނޫނުތަކެއްގެ ތެރޭގައި، މި ގަވާއިދުތަކެއް ހުރި. ގާނޫނުއަސާސީ ބަދަލުވެ 16 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެ ގަވާއިދުތަކަށް ގާނޫނު ނުހެދޭނެހާވެސް ގާނޫނީ ބާރެއް ދީފައި އޮތީ. އެކަމަކު، ރައްޔިތުންގެ ކަންކަން ހުއްޓުވުމަކަށް ނުގެނުވާނެ ގޮތަކަށް ކަންކަންކުރުމުގެ ބާރު އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި. މި ކޮމިޓީގައި މި ވަރަކަށްދައްކަނީ އިދާރީ ޖެހޭ އާއި ފިކުރުކަންކުރާ ބަޖެޓުގެ ވަރަކަ އެއް ނޫން. މިއީ މުޅި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގެ ވަރަކަ މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވެސް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާ ހިތް އެއީ، ސަރުކާރުން އަދަދެއް ބުނާ ކަމަކު ވަކި ވިއްޔާ ސަރުކާރަށް އެ ބުނާ އަދަދެއް ދީފައި، ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތުގައި އެ ހިސާބަށް ނުދެވިއްޖެއްޔާ އަނެއްކާ ވެސް ހަމަ މި ކޮމިޓީ އެއްވެގެން އަނެއްކާވެސް އިތުރަށް ދެވޭނެ. މިއީ ތިން ވަނަ ފަހަރަށް ކަންކަމުގެ މިހާރު މިއުޅޭ މި ގާނޫނުތަކަށް ދޭން. އެކަމަކު، ދެން އަޅުގަނޑު ވެސް އެބަ ބާރުއަޅަން ކޮންމެހެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ނުވާލުނީވެ ކުރިއަށް ބޭނުން އަހަރު ދުވަސް ދިނުމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖިނާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ދުވޭގެން އެބަދު އާ. ދެން ހައްމަކާ ވަރަށް ރިޕޯޓްސްޓަރ އެކަށްކަން ނުކުރޭ މި ދިވެހި. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން އޮތީ މި ކޮމިޓީ އިން ނިންމަމުންދާ އިދާރީ ވަނީ ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރޭގައި ހުރި ގާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން ސަރުކާރުން ނުވަތަ އެ ޕާލިމެންޓްރީ ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ނުވަތަ އަމިއްލަ މެންބަރުން ހުށަހަޅާ ގާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ރިޢާޔަތްކޮށް މަޖިލީހަށް ޗާޕްކުރުމުން ގެނެސްދިނުމަށް މި ގާނޫނީ ބާރު ދީފައިވާ ގަވާއިދުތަކާއި ގުޅިގެން ގާނޫނުތަކާ. އެހެންކަމުން ވިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދެންމެގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ހުށަހަޅުއްވައިފި މިއަދުން އަހަރުގެ އޯގަސްޓް މަހާ ހަމައަށް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ މުއްދަތު އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ ވަކި މާ ބޮޑަށް ކުރުވެގެން އުޅޭހެން. އެ ހިސާބަށް ދާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ މަސައްކަތް ނިމުނުވިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ ހަމަ ކޮމިޓީގައި ފާސްކުރެއްވުމާ ގޮތް ހަދަން ހުރި. އެކަމަކު، އެއީކަ ކިޔާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުވާނެ ކަމަށް ބަލާފައި 2013 ވަނަ އަހަރުގެ އިންތިޚާބާ ހަމައަށް ދެން ހަމަ އެ މުއްދަތު ދިނުމުން އަނެއްކާ ހަމަ ގާނޫނަކާ ނުލައި ގަވާއިދުތަކުން އެކަން ހިނގާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލާ

ހިތް އޯރު މި ތަންގައި ވާހަކަދެކެވޭ މިހާރުން ފަށައިގެން މިއަންނަ އަހަރުގެ އޯގަސްޓް މަހުގެ 7 ވަނަ ދުވަހަކީ

އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި އިނގޭތޯ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަޠަނީ ދުވަސް. އަޅުގަނޑުގެ ނަޒަރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ނުފޫސް އެއީ

މާދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ މި ބޮޑުވެސް އަމިއްލަވެގެން އެއްބަސްވުމެއްގައިގެން ދިވެހިރާއްޖޭ އަޅުގަނޑުމެން ހިލޭ

ހަމަ ތަނަވަސްކަމާއި ކާމިޔާބު ސަލާމަތްކުރެވުނީ. މިހާރުން ފަށައިގެން ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ދާއިރާތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިލޭ

ހަމަ ތަނަވަސްކަމާއި ކާމިޔާބު ސަލާމަތްކުރެވުނީ. ވިސްނާފައި ދިވެހިން ކަމަށް ބާއްވަން ދާއިރާތަކުގައި ދަށުން

ބާރުތަކުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު ހަރުދަނާ ކުރުމުގެ ދާއިރާގައި ވެސް ހަމަ އެ ގޮތް

ސާބިތުވެގެން ދިޔައީ. ސަރުކާރުގެ ރަށްރަށުގެ ޢާއިލާތަކުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަރަންޓް ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ބާރު

ބޭނުންވޭ.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އުޅެނީ ބަޔާނުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގައި ވެސް ހަމަ އޯގަސްޓު 5އާ ހަމައަށް 1 އަހަރު

ދުވަސްކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ. އަޅުގަނޑު ބަލައިލިއިރު އެބަ ހުރި އިދާރީ ދާއިރާތަކެއް ނާމަރުކަޒީ އުސޫލުން

ހިންގުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން މިހާރު އެ އޮތީ ހަމަ ގާތްގަނޑަކަށް ހިނގަން ފަށާފައި. އެހެން◌ވެއްޖެއްޔާ އެ

ގަވާއިދުތަކާއި އޭގެތެރޭގައިން ހިނގައިދާނެ އުނިވެގެން ހިނގައިދާން. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ ބައިތަކެއް އެބަހުރި. އަދި އިތުރު ޤާނޫނުތަކެއް

ހިނގަމުންދާއިރު އެ ޤާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން ވެސް ވަދެގެންދާނެ ގަވާއިދުތައް ހަމަ މިގޮތަށް އަދުން އެކަށައިގެންވާ ކަހަލަ

ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފެންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ސަބަބުތަކުގައި އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ އެ ގުޅުމުގައި ހަމަ އެ ގޮތް

ބާއްވަން ފެންނަ ކަމަށް. އެއީ މަޖިލީހުން ޤާނޫނުތަކުން އެކަށައިގެންވާ ވަކިބައެއް ނަގާފައި، ދެން އަސްލާ

އެޖެހިލުން ގެންނަން ވެސް އެދިވަޑައިގަންނަވާ މިންވަރަކަށް އެކުލަވާލުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ގެންދިޔުން ކަމަށް

ފެންނަނީ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ އަދިވެސް ހިތްހަމަނުޖެހުނީ ބޭރުން ދެން ވިދާޅުވި އެއްވެއްޖެ ބާރު ގަވާއިދު،

އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގައި ފާސްކުރުން ބޮޑު ދިޔައި އޮންނަނީ ވަކި ގޮތަކަށް ފެނިގެން. ދެނެގަތުމަށް ވާހަކައަކީ ގޮތްގޮތުގައި

އެކަށައިގެންވާ ގޮތަށް. އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މިކަން ފުރިހަމަކޮށް ގެންދިޔުމަށް ގެނެސްދޭން ކަމަށް

އަސްލަށްވާއިރު ކިޔަވައިދޭ ގަވާއިދުތައް އަޅުގަނޑުމެން ނުފެންނަ އެކަމަކު ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ގޮތަށް ހަމަޖެހުމަށް

ޙަޤީޤަތުގައި ބޭނުންވާ. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ކުރުކޮށްލާނަން. އަޅުގަނޑުމެން

ގަބޫލުކުރަނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވުން:

އާދެ، މިހާރު ބެލެނިވެރިކަމުގެ ގަވާއިދު، މި ގަވާއިދާ ބެހޭ ޤާނޫނުތަކާ ހިދުމަތްތަކައި ދޫކުރާ މުއްދަތުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދެކޮޅުގައި މިހާރު ވަރަށް ދިގުކޮށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ. ދެން މުއްސަނދިވެ ހުށަހަޅުއްވަސް އާދެ އޮފީހުން ވިޔަފާރި ފަރާތުން އެ ޤާނޫނުތަކަށް ހިދުމަތްތަކައި ހިން މަސް ދުވަސް ދިނުމަކުން، އަދި އިތުރު ދުވަސްކޮށްދެއް ދިޔައި، ދެން އެކަން ކުރިއަށްދާ ނުދާ ގޮތް ބަލައި އަންގައިދޭ ފަސް މުއްދަތު އިތުރުކުރާ ކަނޑަ ގޮތަކަށް މުއްދަތު ހުށަހަޅުއްވަސް. އެހެންނަމަވެސް، އެ ހުށަހަޅުއްވާމަކަން މާ ބޮޑު ތާރީޚު ލިބުނުކަން ހިއްސާ ކުރޭ. އެހެން ބަޖެޓުން އެއަކަން ތާއީދު ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ގިނަ ބަޖެޓުން މި ހުށަހަޅުއްވަސް އާދެ އޮފީހުން އެދިވަޑައިގެންނެވި ވާ ގޮތުގެ މަޖިލީހުން މިއަހަރުގެ ނިޔަލަށް ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެންގެ މިފަހުގެ މި ބަޖެޓުގެ މުއްދަތު މިހާރު މި ހަމަވަނީ. ދެން މިއަހަރު ދެން އެންމެ ބަޖެޓު ދެން އެންމެން. އެހެންވީމާ، އެ ބަޖެޓުގެ ނިޔަލަށް އާދެ އޮފީހުން މި އެދިވަޑައިގެންނެވިޔަސް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް. އިތުރަށް އެ ބަޖެޓުން ފަރުމާއޮތް އެއްޗެކޭ ހަމަ ނިސްބަތް ކަމަށް. ދެން ގިނަ ބަޖެޓުން، ރިޔާ ބަޖެޓުން ވެސް ގޮވަސްޓަކުގެ އެ ކަމަށް ތާއީދުކުރާ އެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް. ދެން މިއަދު ޤާނޫނުތަކާ މި ބަދަލު އަރުވަދެވުނު އެ ޤާނޫނުތަކާ ނިމުމަކަށް ނަމަ ދުވަސްބަކާ. ހަމަ ގިނަ ބަޖެޓުން ފިޔަވައި ފަރާތުން މަޝްވަރާ ޤާނޫނު އަދިވެސް ނިމުނީއޭ ނޫން. އެ ޤާނޫނުތަކާ ނިމުމަކަށް އެކަށީގެންވާ ދުވަސްބަކާ ނަމަ. ބައެއް ޤާނޫނުތަކާ އެބަހުރި ހަމަގައިމު ނިމުމަކަށް އައިސް ނުވާތީވެ އެތައް ޤާނޫނުތަކާ އަދި އެހެން ބައެއް ކަންތައް ދިރާސާކުރަމުން އަންނަނީ. ދެން އެހެންވީމާ، އެ ކަމަށް ވެސް މުއްދަތު ދިރިހު ކަމުގައި ވަކި ވީއާ، ދެން މަޖީދީގެ ބޭރުގައި ޤާނޫނުކަމާބެހޭދާއިރާއި ދުވަސްތަކަކަން އުސޫލު އަދި ޤާނޫނުތަކާ މި ދަތިކަމެއް ބާރުވެރިކަމާ ވާ މުއްދަތު އިތުރު ދުވަހު ނުދިޔު ކަމުގައި ވަކި ވިއްޔާ، ދެން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުތަކުން ހިންގުން ދަތިކަމެއް ވާނެ. އެހެންކަމުގައި ވަކި ވިޔާ އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް އޭގެ އެބަ ދީނޭތޯ އާ. އެހެންވީމާ، ބައެއް ބަޖެޓުން މި ވިޔަފާރިވެސް އޭޕްރިލް މަހުގެ ނިޔަލަށް 2011 ވަނަ އަހަރުގެ. އެއްބަސްވުމުގެ ބަޖެޓުން ވިޔަފާރިވެސް 2011 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓު މަހުގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް. އެހެންވީމާ، ދެން ގިނަ ބަޖެޓުން އަޅުގަނޑުމެން ހިފޭ މި ބަޖެޓުތަކުގެ ވަޑައިގަންނަވަނީ 2011 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓުގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރަން. އޮގަސްޓު 5. އޮގަސްޓު 5ވާ ހިސާބަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރަން ގިނަ ބަޖެޓުން މި އެދިވަޑައިގަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ، މި ކަމާ ދޭތެރޭގައި ވި ބަޖެޓުން

އިޢުތިރާޟް ނުކުރައްވާ ކަމުގައި ވަނީ ވިއްޔާ އާޓީ އޮގަސްޓް އަދުގަނޑުމުން ޖެހޭ މި ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ގާނޫނުތައް މިއަހަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރަހެއްވާ ގޮތަށް އެ ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވަން އެ ގޮތަށް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަކާއި އަދި ގާނޫނުތައް ހުރަހެޅުމަށްފަހުގައި ގާނޫނުތައް ނިންމުމަށްޓަކައި މަޖިލީހުން މަސައްކަތްކުރައްވަންޖެހޭތީވެ އަންނަ އަހަރުގެ، އެއީ 2011 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓު މަހުގެ 5 ވަނަ ދުވަހާ ހަމައަށް މި ގަވާއިދުތަކުގެ ބެލެނިވެރިކަން އަލުން އިތުރުކުރަން ނިންމަނީ. އެހެންވީމާ، މި ގޮތަށް އަދި މުޅިން ނިންމުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު އަދި އެބަ ކަމަކަށް އެދެން.

<u>އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު ހަމަ ހުށަހެޅުއްވާކަމާ އެކު ދެއްވި ފުރުސަތަށް. އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީ އިން މިގޮތަށް ނިންމާފައި އަޅުގަނޑު ހީވާ ގޮތުން މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދު އަށް ރާއްޖޭގެ ފާހަގަކުރަން މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދު އަށް ރާއްޖޭގެ ކަނޑައެޅިގެން މި އިތުރުކުރަން ނިންމާނީ އިންސާފު. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދު އަށް ރާއްޖޭގެ ކަންތައްތަކުގެ އަޅުގަނޑު މިއަދު ނިންމަންޖެހޭނީ. މުޤައްރިރުގެ ވަގުތުކުރުން އަޅުގަނޑުމެން ހިމެ މި ކޮމިޓީ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާފައި އެ ގޮތަށް ދަންނަވަން ފާހަގަކުރިން. އެކަމަކު ގޮތަކަށް ދަންނަވާ އަޅުގަނޑު އެ ވަގުތަށްކުރިމާ އެއްކޮށް، ދެން އަޅުގަނޑު ހިތުގައި އުފާވާ ޝަރުޠުތަކެއް، އަޅުގަނޑު ކޮންމެ ވަގުތެއް ވަގުތުކުރަން ފަށައިން އާދޭ އޮގަސްޓް 30 ޖުލައިބަރަން ނޫނީ 31 ޖުލައިބަރަން މި ބާރުތައް މި މަޖިލީހަށް ޖަލްސާތަކުގެ ބޭފުޅުންގެ ދައުރު އެ ނިމުނީ އޭ. ދެން އަނެއް އަހަރުގެ އޭޕްރީލް 5ގެ ކުރިން މި ދުވަސްވީ ޖަލްސާތައް ބިލްތައް ޖަލްސާކަށް ވެގެން ނުދާނެ ސަބަބުން ވަރަށް ދުރަށް އެ މުއްދަތު އިތުރުކުރަން ހުށަހަޅަނީ ކޮންމެ ގޮތެއް ބާވަ އޭ. އާދޭ އޮގަސްޓް ބާވަ އޭ. އެ ބޭފުޅުންގެ ދައުރު އޮތީ ނިމިފަ އޭ. މަޖިލީހުން، މި ދުވަސްވީ މަޖިލީހުންބާވަ އޭ. ދެން އާދަމް އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް އެއްބަސްވެގެން ވަރަކަ އަޅުގަނޑަން ހިތަށް އެކަން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވަގުތުކުރިމާއި ނޫނީ އެ ކަމާ ދޭތެރޭ ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ވަގުތުދައްކާވިން އޮތް އިޚްތި ކަމެއް ހުރި އަޅުގަނޑަކަށް ހިތާމަ، ހަމަ ސަމާލުކަމަށް އެ ވަގުތަ ގެންގުޅުއްވުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޠުއްލިބް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ކަމުގައި ނުހޯ ކަންކަންނެތް ސުވާލެއް. އޭގެ ސަބަބަކީ އެ ގަވާއިދުތަކުގެ ހުއްޓުމަކަށް އަންނަނިވި ވެސް ސަބަބަކީ އެ ކަމާ ކަންބޮޑުވެވޭނެ ކަމަށްވެސް. އެހެންވީމާ، ކޮންމެވެސް އެއް ގޮތަކަށް ވިދާޅުވެވޭނީ މި ކަމަކީ އެއީ

ރިޝްވަތެއް އަނގަނޑު ސަރުކާރުން ވިޔަސް. ސަރުކާރުން ހަމަ ނުފޫޅުވަ އެއް ނުތިއްބަވާނެތޯ، އެބޭފުޅުން ޖެއްސަން

އަނގަނ ކަންތައްތަކެއް ހުއްޓޭ ކަމަށް ވެއްޖިއްޔާ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެވެސް އެއް ބަޔަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަމާލުކަމަށް

ގެންނަވާށެވެ. އާ.ޖީ އޮފީހުން ސަމާލުކަމަށް ގެނެވޭނެތޯ މި ގަވާއިދުތަކާއި ނުހިމެނުމުގެ ސަބަބުން ފާސްކުރެވޭނެ ނުހިމެނުމުގެ

ސަބަބުން މި ކަންތައްތައް ހުއްޓޭނެއޭ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް އެ ދަށުން ނިކުތުމެއް ނުދާނެ.

ސަރުކާރަށް ވެސް ހަމަ ފުރިހަމަ ނުހަނު ގޮތަކަށް ނުދާނެއެވެ. އެހެންވީމާ، ދެން އެ ނިންމުމަކީ ... އަޅުގަނޑުމެން

ހަމައެކަނި ފާނޫ ޒުވާނުންނެއް އެ ބޭނުމަށް އެ ގޮތަކަށް ފާހަގަކުރަނީ.

ފޫދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލިހާން ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ އަޅުގަނޑު އެ ދެންނެވި ވާހަކަ ގެދޮ ގޮތުން ހިނގަނީ؟ މި ކޮންމެހެން އެބަހުރި ޤާނޫނުގެ އޮފީހުން ފާސްކުރެވިފައި

ޤަވާޢިދުތަކެއް މިތަނަށް ހުށަހެޅުމާ ދޮގުތެއްކަން މުއްދަތެއް އަޅުގަނޑުމެން ދެނިކޭ އެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން

ސަރުކާރުގެ ދައުލަތުގެ ފާސްނުވާ ވާހަކަ އަހަރެ ތޯ އެންފޯސްމަންޓް އޭޖެންސީތަކުން ކަމަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އެންފޯސްކުރާނެ

ލޫއެއް ނެތިއްޖެ ހާލަތެއްގައި އެދުނުގެޅުން ސަރުކާރުގައި. އެހެންވީމާ، ސަރުކާރުގެ ފުރާތުން އެދޭ ފުރާތަކީ ބަންޑާރަ

ނައިބުކަމަށް ވާތީ ހަމަ ބަންޑާރަ ނައިބު އެދުނުގޭނީ މިއައްޓަރނީގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރަން. އެހެންވީމާ، އެ ފުރުޞަތު

އަބަދުވެސް އެ މިހުނަރު އަންނަނަ ފާސްނު ނުހުދާރާ ހިނދުއްގައި. މިހާރު މުއްދަތު އިތުރުކުރަން އެދުމުގެ ފުރުޞަތު

ތަރުޖަމާ ނުކުރެވޭ ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަދަދުކުރާނެ ފާސްނުވެ ގަވާއިދުއް ނެތީމާ ހިނދުއްގައި.

އެހެންވީމާ، މުޤައްރިރުގެ ވާހަކަފުޅު އެ ގެންދަވަނީ ރަނގަޅަށް. ދެން އެ ވިދާޅުވިހެން މި ފުލުހުންގެ ނިންމަވަނީ ނޫނީ

އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ކުރިޔަށް ވަޑައިން ނިންމާފައި އަންގަނީތޯ އެ ސުވާލު. އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ.

ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ރަސޫލް ބަޝީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން އުޅުނީ މި ބޭރަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިޔަން ނިންމި ކަމަށް ފެނޭ އަށް ފުރުސަތުއިދު

އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ މިހާރު ޤާއިމު ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ފާސްކުރެވި ހިމެނޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން މިހާރު އެބަހުރި

ޤާނޫނަށް އޮފީހަށް ވެސް ފުރިޔަޖެއިގަންނަވާ ގަވާއިދުތައް ހުށަހެޅުން. ހުށަހެޅުމަށް ފާސްވާ ބޭރަކަށް، އެ ކަންތައްތައް

ކުރަން ގެނދަން. އެހެންނަމަވެސް، ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ އިސްލާމީ ދީނާއި ހިސާބަށް ކޮންމެވެސް މަސައްކަތެއްކަމާ

ކުރުވިފައި ހުރި މަސައްކަތްތަކަށް ވެސް ފެނިގެންދާނެ. އެއާއެއްކޮށް އެ އިސްތިޤްރާރު ގެއްލުން ކަމަށް ފެންނާނީ އެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ފުވައްމުލަކު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ހަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ރައީސް، ދެންމެ ހަސަން ރަޝީދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ފެނޭ ހަމަ އެ އުނިކުރަން ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުރި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކުގައި، ދެން އަދި އެބަހުރި މިގޮތުގެތެރޭގައި ބަޖެޓުތެރޭގައި މި ހިމެނޭ ބިލުތަކުގައި އެބަހުރި އަޅުގަނޑު ބަލައިލިއިރު ގެއްލުންތަކެއް ސަރުކާރު ބޮޑު މިހާރު ހުރަސްތަކެއް އެބަ އޮތް. މިދެންނެވި ވުޒާރާގައި އެބަ އޮތް ކޮމިޓީތަކުން ޒަމާނެއްގައި. އެހެންވީމާ، އެއްޗެހި މިއިން އުނިވެގެންދާނެ. ދެން ހުރިހާ ބާކީ މި ޒިންމާވާންޖެހޭ ބިލުތަކަށް އެހެންނޫންނަމަ. އެހެންވީމާ، އެކަންވެސް ހަމަ އެންމެ ބޮޑަށް ފަރުވާތެރިވާންޖެހޭ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރައީސް، މިހާރު ދެން ކުރިން ވެސް ދެންނެވި ގޮތަށް ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވާ އުސޫލުތަކާ ދެކޮޅަށް މިހާރު ބޭނުމީ އޮޅުން ފިލުވުމަށް ވާ ގޮތެއް ކަމަށް މި ގަވާއިދުތަކާ ބެހޭ ގާނޫނުތަކެއް ހުށަހެޅުނުކަމުން 3 މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް އިތުރުކޮށް، އަދި މަޖިލީހުގެ ރިޕޯޓުގައި، މިއަދުގެ ނިޒާމީ އިނގޭތޯ. މިއަދުގެ ނިޒާމުގައި މުއްދަތު އިތުރުކޮށް، އަދި އެ ގާނޫނުތަކުގެ އަދުލުއިންސާފުގައި އެ ބިލުތައް ގާނޫނުކަމުން ވަޒީފާތަކަށް މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީގައި އެކަށީގެންވާ ދުވަސްކޮޅެއްގައި ނިމެންދެން އެ ދުވަސްކޮޅުތަކެއް ވެސް މުއްދަތު އަދި ގާނޫނުތަކާ ހުރި އެ މުއްދަތަކީ 5 އޮގަސްޓު 2011 ކުރީގައި ހަމަޖެއްސީ. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް މަޖިލީހުގެ އިޖުރާ އިން ގަވާއިދުން ދަންނަވައިދެއްވުމަށް، ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ގޮތަށް ކޮމިޓީން ނިންމި ކަމަށް މަޖިލީހަށް މިކަން ހުށަހަޅުއްވަން. ދެން އަނެއް ކަމަކީ މި އޯޑަރ ޕޭޕަރުގެ އެޖެންޑާގެ ހުށަހަޅުއްވާ ފިލާވަޅުގައި އެބަހުރި މި ގަވާއިދުގެ ބަދަލެއް އެކަކު ހުށަހެޅުއްވުން ބަޔަކާއެކުވެރިވާ ކަމަކީ ބަލައިލުމުގެ ބަލައިލުން. ދެން އެ ބަލައިލުން މަޖިލީހުގެ ވެސް ބަލައިލިން. ބަލައިލުމުގައި އެއީ ހަމަ ބަދަލުތައް އަދާކުރުން އުނިކުރުމުގެ ގަވާއިދުތަކާ ކަމަށް މަޖިލީހަށް ފެނޭ. އެހެންވީމާ، މި ބިލުތަކުން ވެސް އެއްއެއް ބަދަލުތަކާގުޅޭ އޭގެ ދިމާވާ ހުށަހެޅުމަކީ ގޮތް ވެސް ވަރަށް ފަސޭހަ ކަމެއް ނުވާނެ. މި ކަމަކީ ބޭނުމެއް އެ ބައި ވެސް ނިންމާލާނަމަ އަޅުގަނޑުމެން ހިނގާ. ވޯޓަށް އަހާލާނަން.

(ވަގުތީގޮތުން) އެޓަރނީ، ޖެނެރަލް އޮފީހުން ފޮނުވި ލިސްޓުގައި ޖަދުވަލު އެކެއްގައި އުނިކުރަން ޤަރާރެއްގަންނަވާ ކަމަށް ލިޔުއްވާފައިވާ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކުގެ އުނިކުރާ ގޮތަށް ފާސްކޮށްފައިވާކަމަށް. އެހެންވީމާ، ދެން މިއަދުގެ ބައްދަލުވުން މިހާރު ދެން މި ރިޕޯޓުން ނިމުނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުގެ މި ބައްދަލުވުމުގައި މި ނިންމާލެވުނީ މުއްދަތު އެބަޖެހީ ޖެންޑަރު އެޓަރނީ އިދާރާތަކުގެ ފަރާތުން މިއަހަރުގެ ނިޒާމަކަށް ޤާނޫނުތައް ހުށަހެޅުމަށްޓަކައި މުއްދަތެއް އިތުރު ދުވަސްތަކެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން 5 އޮގަސްޓު 2011 ގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުން ކަރަދަ ގޮތަކަށް މި ގަވާއިދުތަކަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް. ދެން މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރީގެ ކޮމިޓީ ފުރުސަތުގައި ވަގުތުގައި ނެތް ބައެއް ބިލުތަކުން ދެން ފުރުން މަސައްކަތްކުރަމުންދާނެ. ދެން އާދޭސްކުރަން ގޮތުގެ ނަންބަރު އަވަސް ވަރަށް، ޖ.އާރު.ޕީގެ މެންބަރު. ދެން ކޮމިޝަނަކުން ތާރީޚުގެ މެންބަރު މާލިއްޔަ އަދު ދަރިން. 2 ބާރުވެރިންނަށް ވެސް ސުމާލުކުރަންނަވާނަމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައްދަލުވުން ނިންމާލާނަން. ވައްސަލާމްއަލައިކުމް.